



جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
شورای عالی برنامه‌ریزی

## مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

### دوره دکتری آموزش عالی

#### در گرایشهای:

- ۱- مدیریت آموزش عالی
- ۲- اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی
- ۳- برنامه‌ریزی توسعه آموزش عالی
- ۴- برنامه‌ریزی درسی در آموزش عالی
- ۵- فناوری اطلاع رسانی در آموزش عالی



گروه علوم انسانی

در جلسه ۳۳۵ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه  
جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم



## برنامه آموزشی دوره دکتری آموزش عالی

کمیته تخصصی:

گرایش: ۱- مدیریت آموزش عالی

۲- اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی ۳- برنامه‌ریزی توسعه آموزش عالی

۴- برنامه‌ریزی درسی در آموزش عالی ۵- فناوری اطلاع‌رسانی در آموزش عالی

کد رشته:

گروه: علوم انسانی

رشته: آموزش عالی

دوره: دکتری

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۳۵ (فوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد براساس طرح پیشنهادی گروه علوم انسانی برنامه آموزشی دوره دکتری آموزش عالی را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره دکتری آموزش عالی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.  
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۷/۱ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره دکتری آموزش عالی با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رای صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱،  
(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)  
در خصوص برنامه آموزشی دوره دکتری آموزش عالی

۱- برنامه آموزشی دوره دکتری آموزش عالی در ۵ گرایش: ۱- مدیریت آموزش عالی ۲- اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی ۳- برنامه ریزی توسعه آموزش عالی ۴- برنامه ریزی درسی در آموزش عالی ۵- فناوری اطلاع رسانی در آموزش عالی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رای صادره جلسه ۳۳۵ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۷/۱، در خصوص برنامه آموزشی دوره دکتری آموزش عالی صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری  
رئیس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

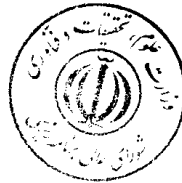
دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی



# فصل اوّل

مشخصات کلی برنامه



## بسمه تعالی

### مشخصات کلی برنامه دوره دکتری آموزش عالی

#### الف - ضرورت دوره :

پیشرفت دانش مدیریت در قرن بیستم و تخصصی شدن مدیریت مؤسسات تولیدی، خدماتی و آموزشی بعد از جنگ دوم جهانی منجر به رشد مستمر دانش و پژوهش در شاخه های تخصصی گردید .

این تحول به نوبه خود موجب بهبود نگرش و روش اغلب کشورهای جهان در سازماندهی و مدیریت مؤسسات آموزشی به ویژه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی شده است .

تصویب قانون تأسیس وزارت فرهنگ و آموزش عالی در سال ۱۳۴۶ نخستین اقدام جدی ملی در این زمینه بود که در چند دهه اخیر نقش هدایتگری رشد کیفی و کمی آموزش عالی را ایفا کرده است .

در آستانه قرن بیست و یکم و سومین دهه انقلاب اسلامی بنا به ضرورتهای زیر طرح و اجرای دوره دکتری آموزش عالی الزامی است :

- ۱- رشد مبرم دانش و پژوهش در رشته تخصصی آموزش عالی با پنج دهه سابقه علمی
- ۲- پیچیدگی های بیش از پیش فرایندهای سیاستگذاری ، برنامه ریزی ، مدیریت و مدیریت آموزش عالی در ایران
- ۳- گسترش کیفی و کمی فزاینده آموزش عالی در ایران
- ۴- ضرورت هدایت علمی آموزش عالی در قالب برنامه های پنجاه ساله توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

به منظور پاسخگویی به ضرورتهای بالا و تحقق هدف ناظر بر تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز بخش آموزش عالی و استفاده بهینه از امکانات موجود آموزشی و پژوهشی و همچنین سایر اهداف مندرج در آئین نامه نحوه برقراری دوره های مشترک و طرح تعاون بین دانشگاهها ، با استناد به برنامه دوره دکتری مدیریت آموزش عالی مصوب سیصد و هشتاد و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی (۷۸/۱۰/۱۹) به طراحی و تصویب این برنامه اقدام شده است.

#### ب - تعریف دوره:

دوره دکتری (Ph.D.) آموزش عالی مجموعه ای هماهنگ از فعالیتهای آموزشی، پژوهشی مرکب از دروس اصلی، تخصصی، کاربردی، انتخابی، امتحان جامع و رساله پژوهشی می باشد.

### ج - اهداف دوره:

هدف اصلی دوره کشف و نشر و کاربرد و توسعه دانش تخصصی در زمینه آموزش عالی از سطح موسسات آموزشی و پژوهشی تا سطح ملی به منظور اعتلای نظام آموزش عالی می باشد. دومین هدف عمده دوره تربیت و تامین سیاستگذاران، برنامه ریزان، مدیران، پژوهشگران، مشاوران و مدرسین موضوعات آموزش عالی برای اداره و هدایت علمی نظام آموزش عالی است. بطور اخص اهداف دوره عبارتند از:

- ۱- مدیریت و سازماندهی و گسترش مرزهای دانش و اعتلای موقعیت علمی کشور در سطح ملی، منطقه ای و بین المللی
- ۲- هدایت علمی شیوه های مشارکت آموزش عالی در توسعه پایدار فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و حل معضلات اجتماعی
- ۳- انطباق و ارتقاء کیفی برنامه ریزیهای آموزشی و درسی با نیازهای روز جامعه و زمینه سازی توسعه همکارهای علمی و فرهنگی منطقه ای و بین المللی
- ۴- تربیت نیروی انسانی متخصص برای آموزش و پژوهش در زمینه کلیه مسائل و معضلات دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور
- ۵- تربیت متخصصین آموزش عالی در گرایشهای پنجگانه ذیل:

### د - گرایشها: عناوین گرایشهای مختلف این رشته به شرح زیر است:

- ۱- گرایش مدیریت آموزش عالی
- ۲- گرایش اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی
- ۳- گرایش برنامه ریزی توسعه آموزش عالی
- ۴- گرایش برنامه ریزی درسی در آموزش عالی
- ۵- گرایش فناوری اطلاع رسانی در آموزش عالی

### ه - ساختار آموزشی و پژوهشی دوره:

دوره دکتری شامل چهار مرحله بشرح بندهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ زیر و جدول (۱) می باشد:

جدول (۱) ساختار درسی دوره دکتری آموزش عالی

دروس جبرانی	دروس اصلی مشترک	دروس اصلی کاربردی	دروس گرایشهای تخصصی	رساله
۱۰ واحد	۲۱ واحد	۳ واحد	۶ واحد	۲۰ واحد

## ۱- مرحله پیشنهادی: (جبرانی)

۱-۱- پیشنهادیهای پژوهشی: پذیرفته شدگان در دوره دکتری پیش از اخذ دروس آموزشی بایستی در زمینه های روش تحقیق، آمار، زبان انگلیسی، و مهارت های رایانه ای بعنوان پیشنهادیهای ورود به دوره دکتری سطح بسندگی تعیین شده توسط مرجع ذیربط را احراز نمایند.

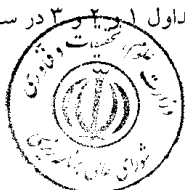
احراز بسندگی می تواند از طریق برگزاری آزمونهای بسندگی در دروس بالای یا اخذ حداکثر ۱۰ واحد دروس پیشنهادی در اولین نیمسال تحصیلی یا حسب مورد با تلفیق این دو روش انجام پذیرد. در صورت اخذ دروس پیشنهادی یک نیمسال به تحصیل دانشجو اضافه می گردد.

تبصره ۱: دانش آموختگان کارشناسی ارشد کلیه رشته ها به ویژه رشته های مرتبط با گرایشهای پنجگانه دوره دکتری می توانند در آزمون ورودی این دوره شرکت کنند.

تبصره ۲: با توجه به ارتباط مستقیم تخصصی این دوره با شرح وظایف تخصصی وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور ارتقاء مدیریت علمی در این دو وزارتخانه در صورت لزوم و بنا به تشخیص و تأیید مرجع ذیربط مدیران میانی، اعضای هیات علمی و کارشناسان شاغل در این وزارتخانه ها که حداقل ۵ سال سابقه کار دارند می توانند در آزمون ورودی این دوره شرکت کنند. و در صورتیکه ۸۰٪ نمره آخرین نفر قبولی را احراز کنند در دوره پذیرفته خواهند شد. تعداد این پذیرفته شدگان نباید از ۳۰٪ کلیه پذیرفته شدگان دوره بیشتر باشد.

## ۲- مرحله آموزشی:

در این مرحله هر دانشجو موظف به گذراندن موفقیت آمیز ۲۴ واحد دروس اصلی مشترک و دروس اصلی کاربردی و ۶ واحد از یک گرایش انتخابی در قالب جداول ۱، ۲ و ۳ در سطوح سه گانه زیر است:



۲-۱- دروس اصلی ۲۱ واحد (از جدول ۱)

۲-۲- دروس کاربردی ۳ واحد (از جدول ۲):

کلیه این دروس توأم با کارهای عملی می باشد و بصورت سمیناری یا کارورزی ارائه میشوند.

چون هدف غایی این دروس آماده نمودن دانشجو برای عمل در دنیای واقعی و شرایط عینی است در هیچیک از موارد مذکور محدودیت موضوعی وجود ندارد و به اقتضای برنامه کمیته مجری با آخرین پیشرفتهای علمی یا یافته های پژوهشی اساتید دوره یا نیازهای ویژه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی و یا تقاضای دانشجویان می توان دروس کاربردی جدیدی را تعریف و پس از تأیید کمیته مشترک ارائه نمود.

۳-۲- دروس گرایش تخصصی ۶ واحد (از جدول ۳) :

اخذ سه درس اختصاصی از یکی از پنج گرایش موجود یا سایر گرایشهای مصوب آتی این دوره الزامی است.

تبصره: در صورت ارائه دروس انتخابی (جدول ۴) توسط کمیته مشترک، هر دانشجو می تواند مازاد بر ۳۰ واحد دروس الزامی آموزشی، از سایر دروس انتخابی تخصصی مورد علاقه خود با تائید استاد راهنمای رساله، خویش چند درس دیگر را نیز اخذ نماید.

### ۳- بسندگی علمی:

دانشجویی که دروس مرحله آموزشی را با موفقیت به اتمام رسانیده باشد باید در یک امتحان جامع طبق ضوابط مواد ۱۴ و ۱۵ مندرج در آئین نامه دکتری مصوب مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۸ شورای عالی برنامه ریزی شرکت کند.

### ۴- مرحله پژوهشی:

ثبت نام دانشجو در مرحله پژوهشی برای تدوین رساله، پس از اعلام قبولی وی در امتحان جامع، صورت می گیرد و ملزم به رعایت ضوابط مواد ۱۶ الی ۲۳ مندرج در آئین نامه دکتری مصوب مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۸ شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

### ۵- طول دوره:

بر طبق آئین نامه دوره دکتری مصوب ۷۲/۱۲/۸ شورای عالی برنامه ریزی مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری ۴/۵ سال است و سایر مقررات مواد ۲۴ الی ۲۹ این آئین نامه ناظر بر دوره است.





# فصل دوّم

برنامه و جداول دروس



جدول (۱) اسامی و مشخصات دروس اصلی دوره دکتری آموزش عالی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۲۱۱	فلسفه آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۱۱۱	نظام های آموزش عالی در جهان	۲	۳۲	۳۲	
۲۱۲	پژوهش های کمی و کیفی در آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۳۱۳	سیاستگذاری و برنامه ریزی در آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۴۱۲	طراحی و مدیریت سیستم های اطلاعاتی در آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۶۱۱	مدیریت و استراتژیهای موسسات پژوهشی در ایران و جهان	۲	۳۲	۳۲	
۱۲۱	مدیریت و برنامه ریزی امور دانشجویان	۲	۳۲	۳۲	
۱۲۲	بهبودی هیأت علمی و کارکنان	۲	۳۲	۳۲	
۱۲۳	مدیریت مالی، تشکیلاتی و کالبدی در آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۳۲۲	تجزیه و تحلیل سیستم ها و کاربرد آن در آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۲۲۱	پژوهش های برنامه ای و سازمانی در آموزش عالی	۲	۳۲	۳۲	
۳۲۲	برنامه ریزی نیروی انسانی برای توسعه ملی	۲	۳۲	۳۲	
	جمع	۲۲			

گروه آموزشی موظف است حداقل ۱۲ و حداکثر ۱۸ واحد از دروس فوق را برای هر دوره ارائه نماید.



جدول (۲) اسامی و مشخصات دروس کاربردی دوره دکتری آموزش عالی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت	
			جمع	عملی
۱۳۱	کارورزی در گرایش های پنجگانه دوره	۴ / ۵	۱۶	۱۶
۲۳۱	سمینار در باره موضوعات و مسائل آموزش عالی	۶ / ۵	۱۶	۱۶

پیشنیاز یا زمان ارائه:

۱- دانشجوی موظف به اخذ حداقل ۳ واحد کارورزی در محورهای مدیریت، دانشجویی، مالی، تشکیلاتی، آموزشی پژوهشی، پایگاههای اطلاعاتی، و سرپرستی مراکز آموزشی خواهد بود.

۲- شرح فعالیتهای کارورزی در هر درس توسط استاد راهنمای دانشجوی پیشنهاد و پس از تصویب کمیته مشترک قابل اجرا است.

۳- دانشجوی موظف به اخذ سه واحد سمینار درباره موضوعات ۱ یا ۲ و مسائل زیر خواهد بود. مسائل دانشجویی، سیاست گذاری و برنامه ریزی، اعتباربخشی، مدیریت بحران، مدیریت زمان، و فتون تصمیم گیری، مدیریت دانشگاهی، مدیریت دانشکده ای، کیفیت آموزش عالی، نظارت و سنجش، تحولات بین المللی، و آینده نگری در آموزش عالی خواهد بود.

۴- شرح فعالیتهای سمینار در قالب الگوی مصوب برگزاری سمینارهای تخصصی برای هر درس توسط استاد راهنمای دانشجوی پیشنهاد و پس از تصویب کمیته مشترک قابل اجرا است.

۵- حداقل دانشجوی برای هر سمینار ۳ نفر می باشد.

۶- در برنامه ریزی و اجرای هر سمینار بایستی لااقل سه عضو هیأت علمی مشارکت نمایند.

\*\*بپیشنهاد موسسه پژوهش یا دانشگاه شهید بهشتی و با تصویب کمیته مشترک عناوین جدیدی

می تواند به دروس کارورزی یا سمیناری اضافه شود



جدول (۳) اسامی و مشخصات دروس گرایشهای تخصصی دوره دکتری آموزش عالی

پیشنیاز یا زمان ارائه	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
					<b>گرایش مدیریت آموزش عالی</b>	
	-	۳۲	۳۲	۲	۱-تحلیل تئوریهای سازمان و مدیریت در آموزش عالی	۱۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	۲-رفتار سازمانی در آموزش عالی	۱۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	۳-مدیریت دانشگاهها و موسسات آموزش عالی	۱۱۴
					<b>گرایش اقتصاد و مدیریت مالی آموزش عالی</b>	
	-	۳۲	۳۲	۲	۴-اقتصاد آموزش عالی	۲۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	۵-آموزش عالی و بازار کار	۲۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	۶-مدیریت منابع مالی در آموزش عالی	۲۱۴
					<b>گرایش برنامه ریزی توسعه ی آموزش عالی</b>	
	-	۳۲	۳۲	۲	۷-روشهای اعتبار بخشی در آموزش عالی	۵۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	۸-برنامه ریزی استراتژیک در آموزش عالی	۵۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	۹-سیاستگذار علمی در آموزش عالی	۵۱۴
					<b>گرایش فناوری اطلاع رسانی در آموزش عالی</b>	
	-	۳۲	۳۲	۲	۱۰-طراحی سیستم های کتابداری و اطلاع رسانی نوین در آموزش عالی	۶۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	۱۱-طراحی پایگاههای اطلاعاتی در زمینه های اداری ، مالی ، آموزشی ، پژوهشی و دانشجویی	۶۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	۱۲-طراحی سیستم های شبکه ای آموزش از راه دور	۶۱۴
					<b>گرایش برنامه ریزی درسی در آموزش عالی</b>	
	-	۳۲	۳۲	۲	۱۳-برنامه ریزی درسی در آموزش عالی	۳۲۱
	-	۳۲	۳۲	۲	۱۴-ارزشیابی برنامه های درسی در آموزش عالی	۳۲۲
	-	۳۲	۳۲	۲	۱۵-روشهای تدریس در آموزش عالی	۳۲۳



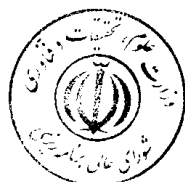
\* هر دانشجوی موظف به انتخاب یک گرایش و گذراندن لااقل ۶ واحد تخصصی آن می باشد .

\* موضوع رساله هر دانشجو باید مرتبط با موضوعات گرایش انتخابی او باشد .

جدول (۴) اسامی و مشخصات دروس انتخابی \* دوره دکتری آموزش عالی

پیشنیاز یا زمان ارائه	ساعت			تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
		۳۲	۳۲	۲	روشهای آموزشی در آموزش عالی	۲۱۳
		۳۲	۳۲	۲	پژوهش در سیستمهای نظارتی و مشاورهای در آموزش عالی	۴۱۱
		۳۲	۳۲	۲	مشاوره دانشجویی	۴۲۱
		۳۲	۳۲	۲	روشهای ارزیابی مدیریتی و سازمانی در آموزش عالی	۴۲۲
		۳۲	۳۲	۲	روشهای مشاوره مدیریتی در آموزش عالی	۱۱۵
		۳۲	۳۲	۲	تحلیل عملیات در آموزش عالی	۵۱۲

\* ارائه هر درس انتخابی منوط به اعلام آمادگی یک عضو هیأت علمی و تقاضای دانشجویان و تصویب طرح درس پیشنهادی مدرس در کمیته مشترک می باشد.





جمهوری اسلامی ایران  
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۳/۲۶۶۲



دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی  
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد  
مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند بر اساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی، دوره سه‌گانه دی ربط و بارعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
  - ۲-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
  - ۲-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۳۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۲-۳: آن دسته از دانشجویانی که در مشمول بند ۲-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: در سببانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سبب‌ها را قبلاً گذرانده است، بر اساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن نروس را ندارد.
    - ج: گذراندن در سببانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن درس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کلیه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مصوب جلسه ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل اجرایی کاهش سقف واحدهای درسی دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد صحیح است جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی  
وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و  
معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و  
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجوی اصلاح نماسد.  
سید محمد کاظم نائینی  
رئیس هیأت مدیره شورای عالی برنامه ریزی



جمهوری اسلامی ایران  
ارت فزینک آموزش عالی

بیت عالی

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۲

شماره: ۲۲/۳۶۴۹

پیوست



حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی  
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۲/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری روی برنامههای آموزشی، حذف دروس ناموفق و واحدهای غیرضروری و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

- ۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
- ۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)
- ۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد
- ۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصای به پایان نامه دارد).
- ۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد
- ۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد میتواند اختصاص به رساله داشته باشد).

براینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظفند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضروری، سقف واحدها را درمقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقلیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۲-۷۳ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۲ نیز میتوانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، دراینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامههای جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی درخصوص تقلیل واحدهای درسی درمقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به مرحله اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی  
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی  
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی  
خواهشمنداست به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

مدیر شورای عالی برنامه ریزی

۲۱۹

شرح درس "مدیریت منابع انسانی در آموزش عالی" برای رشته‌ی آموزش عالی مقطع دکتری

عنوان درس به فارسی:		عنوان درس به انگلیسی:	
مدیریت منابع انسانی در آموزش عالی		Human Resources Management in Higher Education	
تعداد واحد:	2	تخصصی	دروس پیشنهادی یا هم‌نیاز:
		*	ندارد
تعداد ساعت:	34	اختیاری	عملی
			نظری
	جبرانی	عملی	
		نظری	
		عملی	
آموزش تکمیلی عملی: دارد <input type="checkbox"/> ندارد <input type="checkbox"/>			
سفر علمی <input type="checkbox"/> کارگاه * <input type="checkbox"/> آزمایشگاه <input type="checkbox"/> سمینار <input type="checkbox"/>			

**هدف:**

- ❖ شناخت رویکردها، فرآیندها و کارکردهای مدیریت منابع انسانی در آموزش عالی
- ❖ توانایی تحلیل و نقد تطبیقی هر یک از نظام‌ها و خرده نظام‌های مدیریت منابع انسانی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی



❖ توانایی طراحی، پیاده سازی و ارزشیابی هریک از خرده نظام های مدیریت منابع انسانی در دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی

## سرفصل های اصلی درس:

### یک. شناخت مدیریت منابع انسانی

1. مبانی مدیریت منابع انسانی
2. رویکردها و تحقیقات تجربی در زمینه مدیریت منابع انسانی در سازمان ها به نحو اعم و آموزش عالی به طور  
اخص

### دو. فرآیند جذب و به کارگماری منابع انسانی

1. تحلیل شغل اعضای هیأت علمی و کارکنان
2. برنامه ریزی استراتژیک منابع انسانی در آموزش عالی
3. سیستم های اطلاعات منابع انسانی در آموزش عالی
4. کارمندیابی اعضای هیأت علمی و کارکنان
5. گزینش اعضای هیأت علمی و کارکنان

### سه. فرآیند آموزش و بهسازی منابع انسانی در آموزش عالی

1. آشناسازی و اجتماعی کردن اعضای هیأت علمی و کارکنان
2. آموزش اعضای هیأت علمی و کارکنان
3. بهسازی اعضای هیأت علمی و کارکنان
4. مسیر پیشرفت شغلی اعضای هیأت علمی و کارکنان
5. مدیریت استعداد در نظام آموزش عالی
6. جانشین پروری در نظام آموزش عالی

### چهار. فرآیند انگیزش منابع انسانی

1. انگیزش اعضای هیأت علمی و کارکنان

2. طراحی شغل اعضای هیأت علمی و کارکنان
3. ارزیابی و مدیریت عملکرد اعضای هیأت علمی و کارکنان
3. نظام پاداش و جبران خدمات اعضای هیأت علمی و کارکنان
4. مزایای اعضای هیأت علمی و کارکنان

### پنج. فرآیند حفظ و نگهداری منابع انسانی

1. برنامه‌های ایمنی و سلامت اعضای هیأت علمی و کارکنان
2. برنامه‌های بازنشستگی اعضای هیأت علمی و کارکنان
2. ارتباطات اعضای هیأت علمی و کارکنان
3. روابط کارکنان و مذاکرات جمعی در آموزش عالی

### شش. بحث و نتیجه‌گیری

### روش ارزیابی:

تحقیق	آزمون‌های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	*		
	آزمون‌های نوشتاری	*	*
	*		

### منابع :

عباس پور، عباس (1395). مدیریت منابع انسانی پیشرفته (رویکردها، فرآیندها و کارکردها)، چاپ دهم، تهران: سمت.

Armstrong, M. (2017). *Armstrong's Handbook of Human Resource Management Practice: Building Sustainable Organisational Performance Improvement*(14<sup>th</sup> ed). London: Kogan Page

Brault, A. T., & Beckwith, C. A. (2003). *Human resources adding value in higher education*. Knoxville, TN: College and University Professional Association for Human Resources.

Brault, A. T., Manning, D., Preston, A. & Sturko, P. (2003). Transforming to a balanced role organization. In A.T. Brault & C. A. Beckwith (Eds.), *Human resources adding value in higher education* (pp. 51-72). Knoxville, TN: College and University Professional Association for Human Resources.

Browning, G. (2003). What business wants from HR. *People Management*, 9(22), 106- 107.

Dessler, G., (2017). *Human Resource Management* (15th ed.). New Jersey: NJ, Pearson.

Hammonds, K. H. (2005). Why we hate HR. *Fast Company*, 97, 40-47. Retrieved November 15, 2005, from EBSCOHost database.

Joinson, C. (2000). Public sector HR: Leaving bureaucracy behind. *HR Magazine*, 45(6). Retrieved August 24, 2005, from <http://www.shrm.org/hrmagazine/2000index/0600/0600joinson.asp>

Kemper, J. E. (2001). The role of the human resource office in the collegiate environment and the necessary components of being a strategic partner. *Digital Dissertations International*, 62(3), 863. (UMI No. 3007462)

Lawler, E. E., & Mohrman, S. A. (2003). *Creating a strategic human resources organization: An assessment of trends and new directions*. CA: Stanford University Press.

Noe, R. A., Hollenbeck, J. R., Barry, G., and Wright, P. M. (2017). *Human Resource Management* (10<sup>th</sup> ed.) New York: NY, McGraw-Hill.

Prophal, L. (2002). Getting a seat at the table: What does it really take? Retrieved November 4, 2004, from [http://www.shrm.org/hrresources/whitepapers\\_published/CMS\\_000277.asp](http://www.shrm.org/hrresources/whitepapers_published/CMS_000277.asp)

Rebore, R. W. (2003). *Human resources administration in education* (7th ed.). New York: Allyn and Bacon, Inc.

Smith, C. S., & Ferris, G. R. (1990). Human resources strategy and planning in higher education. *Human Resource Planning*, 12(4), 13-25. Retrieved June 1, 2004, from ProQuest database.

Ulrich, D. (1997). *Human resources champions: The next agenda for adding value and delivering results*. Boston: President and

Fellows of Harvard College.

Ulrich, D., & Brockbank, W. (2005). *The HR value proposition*. Boston: Harvard Business School Press.

Ulrich, D., Brockbank, W., & Yeung, A. K. (1989). Beyond belief: A benchmark for human resources. *Human Resource Management*, 28(3), 311-335. Retrieved January 22, 2005, from ABI/Inform Global database.

Ulrich, D., Brockbank, W., Yeung, A. K., & Lake, D. G. (1995). Human resource competencies: An empirical assessment. *Human Resource Management*, 34(4), 473-495. Retrieved January 22, 2005, from ABI/Inform Global database.

Weinacker, E.L. (2008). *Human Resource Operations in Higher Education*. Campella University Publishing.

Williams, M. (2002). *The war for talent: Getting the best from the best*. Wappingers Falls, NY: Beekman Books.

Wright, P., & McMahan, G. (1992). Theoretical perspectives for strategic human resources management. *Journal of Management*, 18(2), 295-320. Retrieved June 1, 2004, from EBSCOHost database.

Wright, P. M. & Snell, S. A. (1991). Toward an integrative view of strategic human resource management. *Human Resource Management Review*, 1(3), 203-225.

Zedek, S. & Cascio, W. (1984). Psychological issues in personnel decisions. *Annual Review of Psychology*, 35, p. 461-519.

Zedek, S. & Cascio, W. (1984). Psychological issues in personnel decisions. *Annual Review of Psychology*, 35, p. 461-519